

เครือข่ายประชาชนไทย 8 จังหวัดลุ่มน้ำโขง

เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลลุ่มน้ำโขง 7 จังหวัดภาคอีสาน(คสช.)

แถลงการณ์ถึงผู้นำประเทศเอเชีย-ยุโรป ในวาระการประชุมอาเซียนซัมมิท

แม่น้ำโขงกำลังเกิดวิกฤติข้ามพรมแดน หยุดเขื่อนไซยะบุรี

5 พฤศจิกายน 2555

ในวาระการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป หรือ อาเซม ในวันนี้ ณ นครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) พวกเรา เครือข่ายประชาชนไทย 8 จังหวัดลุ่มน้ำโขง และ เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลลุ่มน้ำโขง 7 จังหวัดภาคอีสาน (คสช.) ขอเรียกร้องให้ผู้นำประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุม ได้รู้ว่าแม่น้ำโขง กำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤติ เนื่องจากโครงการก่อสร้างเขื่อนบนแม่น้ำโขงทางตอนล่างที่กำลังคืบหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะโครงการเขื่อนไซยะบุรี ตั้งอยู่ในสปป.ลาว ซึ่งเป็นการลงทุนโดยบริษัทเอกชนไทย สัญญาซื้อขายไฟฟ้าลงนามโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งเดินหน้าการก่อสร้างอย่างรวดเร็ว ทั้งที่มีการคัดค้านจากรัฐบาลกัมพูชาและเวียดนาม ตลอดจนประชาชนในภูมิภาค

เขื่อนไซยะบุรี เป็น 1 ใน 12 โครงการไฟฟ้าพลังน้ำที่จะกั้นแม่น้ำโขงทางตอนล่าง ชาวบ้านที่อาศัยริมแม่น้ำโขงมีความกังวลเป็นอย่างยิ่งว่าจะสร้างผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อระบบนิเวศน์แม่น้ำโขง พันธุ์ปลา การประมง การเกษตร การคมนาคม และปากท้อง วิถีชีวิตของประชาชนกว่า 60 ล้านคนในลุ่มน้ำโขงตอนล่าง

สำหรับประเทศทั้งในเอเชีย และยุโรป ที่เป็นผู้บริจาคแก่คณะกรรมการแม่น้ำโขง (MRC) หลายปีที่ผ่านมา เราพบว่ากลไกของ MRC ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถไกล่เกลี่ยปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ แม้จะมีข้อตกลงแม่น้ำโขง พ.ศ. 2538

แต่ข้อตกลงนี้ก็แทบไม่มีความหมาย เพราะการตัดสินใจไม่ได้อยู่บนฐานของ ข้อเท็จจริง ความรู้ และการมีส่วนร่วม แต่กลับเป็นเรื่องของผลประโยชน์เฉพาะหน้า

แม้ที่ผ่านมาจะมีความพยายามนำเสนอผ่านสื่อมวลชนของทางการลาวว่าเขื่อนแห่งนี้เป็นเขื่อน “โปร่งใส” ไม่มีการกักเก็บน้ำ ไม่กักเก็บตะกอน และไม่มีผลกระทบต่อพันธุ์ปลา แต่กลับไม่มีการเปิดเผยข้อมูลโครงการแก่สาธารณะและผู้ได้รับผลกระทบ และไม่มีการศึกษาผลกระทบอย่างรอบด้านที่เพียงพอที่จะใช้ประเมินความเสียหาย โดยเฉพาะผลกระทบต่อชุมชนทำนน้ำ-เหนือน้ำ ในประเทศเพื่อนบ้าน นับตั้งแต่ประเทศไทย เรื่อยไปจนถึงกัมพูชา และเวียดนาม

จวบจนขณะนี้ ชาวบ้านริมน้ำโขงซึ่งจะต้องเป็นผู้เดือดร้อน ยังไม่รู้ว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากเขื่อน

ที่ผ่านมาไม่เคยมีใครมาถามเราว่า ชุมชนริมแม่น้ำโขงพึ่งพาแม่น้ำโขงมากเพียงใด ใครกันที่จะรับรองได้ว่าจะไม่เกิดผลกระทบต่อชุมชน ?

ในวาระที่ท่านผู้นำจะพูดคุยกันเรื่อง พลังงาน ในการประชุมครั้งนี้ เราขอเรียนว่า แม่น้ำโขง เป็นเส้นเลือด เป็นชีวิต เป็นจิตวิญญาณและวัฒนธรรม ของประชาชนอย่างน้อย 60 ล้านคน แม่น้ำโขงมีค่ามากเกินกว่าจะเป็นเพียงแหล่งผลิตพลังงาน หรือเพื่อสร้างความร่ำรวยแก่บุคคลกลุ่มเล็กๆ เพียงกลุ่มเดียว ประชาชนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงแห่งนี้ต้องการการวางแผนพลังงานที่รอบด้าน ยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมตลอดสายน้ำ

หยุดโครงการเขื่อนไซยะบุรี ศึกษาผลกระทบอย่างรอบด้าน และมีมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อแม่น้ำโขงที่ไหลอย่างอิสระ